

HET EERSTE BOEK VAN MOZES

GENESIS

De schepping

1^aIn het begin schiep God de hemel en de aarde.

²De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde boven het water.

³En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht.

⁴En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis.

⁵En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest:^{*} de eerste dag.

⁶^bEn God zei: Laat er een gewelf zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water!

⁷En God maakte dat gewelf en maakte scheiding tussen het water dat ^conder het gewelf is, en het water dat ^dboven het gewelf is. En het was zo.

⁸En God noemde het gewelf hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.

⁹En God zei: ^eLaat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat het droge zichtbaar worden! En het was zo.

¹⁰En God noemde het droge aarde en het samengevloeiende water noemde Hij zeeën; en God zag dat het goed was.

¹¹En God zei: Laat de aarde groen doen opkomen, zaaddragend gewas, vruchtbomen, die naar hun soort vrucht

dragen, waarin hun zaad is op de aarde! En het was zo.

¹²En de aarde bracht groen voort, zaaddragend gewas naar zijn soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort. En God zag dat het goed was.

¹³Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag.

¹⁴En God zei: ^fLaten er lichten zijn aan het hemelgewelf om scheiding te maken tussen de dag en de nacht; en laten zij zijn tot aanduiding van vaste tijden^{*} en van dagen en jaren!

¹⁵⁹En laten zij tot lichten zijn aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde! En het was zo.

¹⁶En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; *en* ook de sterren.

¹⁷En God plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde,

¹⁸om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen het licht en de duisternis. En God zag dat het goed was.

¹⁹Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag.

²⁰En God zei: Laat het water wemelen van wemelende levende wezens; en laten er vogels boven de aarde vliegen, langs het hemelgewelf!

²¹En God schiep de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens waarvan

1:5 *Toen ... geweest* - Letterlijk: En het werd avond en het werd morgen; zie ook de verzen 8, 13, 19, 23 en 31.

1:14 *tot aanduiding van vaste tijden* - Letterlijk: tot tekenen en tot vaste tijden.

het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelde vogels naar hun soort. En God zag dat het goed was.

²² En God zegende ze en zei: ^hWees vruchtbaar, word talrijk, en vervul het water van de zeeën; en laten de vogels talrijk worden op de aarde!

²³ Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.

²⁴ En God zei: Laat de aarde levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, kruipende dieren en wilde dieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo.

²⁵ En God maakte de wilde dieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle kruipende dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.

²⁶ En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen!

²⁷ En God schiep de mens ¹naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; ^hmannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.

²⁸ En God zegende hen en God zei tegen hen: ^kWees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!

²⁹ En God zei: Zie ^lIk geef u al het zaaddragende gewas dat op heel de aarde is, en alle bomen waaraan zaaddragende boomvruchten zijn; dat zal u tot voedsel dienen.

³⁰ ^mMaar aan al de dieren van de aarde, aan alle vogels in de lucht en aan al wat over de aarde kruipt, waarin leven is, *heb Ik* al het groene gewas tot voedsel *gegeven*. En het was zo.

³¹ En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, ⁿhet was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

2 Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legermacht.

²⁰Toen God op de zevende dag Zijn werk, dat Hij gemaakt had, voltooid had, rustte Hij op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had.

³ En God zegende de zevende dag en heiligde die, want daarop rustte Hij van al Zijn werk, dat God schiep door het te maken.

^aJob 38:4; Ps. 33:6; 89:12; 136:5; Hand. 14:15; 17:24;

Hebr. 11:3 ^bPs. 33:6; 104:2; 136:5; Spr. 8:28; Jes. 42:5;

Jer. 10:12; 51:15 ^cPs. 33:7; 136:6; Spr. 8:24 ^dPs. 148:4

^eJob 26:10; 38:8; Ps. 24:2; 33:7; 136:6 ^fPs. 136:7

^gDeut. 4:19; Jer. 31:35 ^hGen. 8:17 ⁱGen. 5:1; 9:6;

1 Kor. 11:7; Efez. 4:24; Kol. 3:10 ^kMatt. 19:4 ^kGen. 8:17;

9:1,2,7 ^lGen. 9:3; Ps. 104:14,15 ^mPs. 104:14 ⁿDeut. 32:4;

Mark. 7:37 ^oEx. 20:11; 31:17; Deut. 5:14; Hebr. 4:4

De schepping van de mens

⁴Dit is wat uit de hemel en de aarde voortkwam, * toen zij geschapen werden. Op de dag dat de HEERE God aarde en hemel maakte –

⁵er was nog geen enkele veldstruik op de aarde en er was nog geen enkel veldgewas opgekomen, want de HEERE God had het niet laten regenen op de aarde; en er was geen mens om de aardbodem te bewerken,

⁶maar een damp steeg uit de aarde op en bevochtigde heel de aardbodem –

⁷toen vormde de HEERE God de mens *uit* ^ahet stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens ^btot een levend wezen.

⁸Ook plantte de HEERE God een hof in Eden, in het oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij gevormd had.

⁹En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te

eten; ook ^cde boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad.

¹⁰Een rivier kwam voort uit Eden om de hof te bevochtigen. En vandaar splitste hij zich en vormde vier hoofdstromen.

¹¹De naam van de eerste rivier is Pison; die is het die rond heel het land van Havila stroomt, waar het goud is.

¹²En het goud van dit land is goed; ook is er balsemhars en de edelsteen onyx.

¹³En de naam van de tweede rivier is Gihon; die is het die rond heel het land Cusj stroomt.

¹⁴En de naam van de derde rivier is Tigris; die loopt ten oosten van Assur. En de vierde rivier is de Eufraat.

¹⁵De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden.

¹⁶En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten,

¹⁷maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

¹⁸Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als *iemand* tegenover hem.

¹⁹De HEERE God vormde uit de aardbodem alle dieren van het veld en alle vogels in de lucht, en bracht die bij Adam* om te zien hoe hij ze noemen zou; en zoals Adam elk levend wezen noemen zou, zo zou zijn naam zijn.

²⁰Zo gaf Adam namen aan al het vee en aan de vogels in de lucht en aan alle dieren van het veld; maar voor de mens vond hij geen hulp als *iemand* tegenover hem.

²¹Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees.

²²En de HEERE God bouwde de rib die Hij ^duit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam.

²³Toen zei Adam:

Deze is ditmaal

^ebeen van mijn beenderen,
en vlees van mijn vlees!

Deze zal mannin* genoemd worden,
want uit de man
is zij genomen.

²⁴^fDaarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; ^gen zij zullen tot één vlees zijn.

²⁵En zij waren beiden ^hnaakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.

^{a1} Kor. 15:47 ^{b1} Kor. 15:45 ^cOpenb. 2:7 ^{d1} Kor. 11:8
^eMal. 2:14; Efez. 5:30,31 ^fMatt. 19:5; Mark. 10:7;
Efez. 5:31 ^{g1} Kor. 6:16; Efez. 5:28,29 ^hGen. 3:7

De zondeval

3 De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

²En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten,

³maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

2:4 Dit is wat uit de hemel en de aarde voortkwam - Letterlijk: Dit zijn de afstammelingen van de hemel en de aarde.

2:19 Adam - Volgens Griekse vertaling; Hebreeuws: de mens; dit geldt voor meerdere tekstplaatsen in de hoofdstukken 2, 3 en 4.

2:23 mannin - Of: vrouw; het Hebreeuwse 'isha' (vrouw) is afgeleid van 'ish' (man).

⁴Toen zei de slang ^ategen de vrouw: U zult zeker niet sterven.

⁵Maar ^bGod weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en *dat* u als God* zult zijn, goed en kwaad kennend.

⁶En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerenswaardig was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook *wat* aan haar man, die bij haar was, ^cen hij at *ervan*.

⁷Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij ^dnaakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten.

⁸En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag.* Toen verborgen Adam en zijn vrouw zich voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof.

⁹En de HEERE God riep Adam en zei tegen hem: Waar bent u?

¹⁰En hij zei: Ik hoorde Uw stem in de hof en ik werd bevreesd, want ik ben naakt; daarom verborg ik mij.

¹¹En Hij zei: Wie heeft u verteld dat u naakt bent? Hebt u van die boom gegeten waarvan Ik u geboden had daar niet van te eten?

¹²Toen zei Adam: De vrouw die U gaf om bij mij te zijn, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb *ervan* gegeten.

¹³En de HEERE God zei tegen de vrouw: Wat hebt u daar gedaan! En de vrouw zei: ^eDe slang heeft mij bedrogen en ik heb *ervan* gegeten.

¹⁴Toen zei de HEERE God tegen de slang:

Omdat u dit gedaan hebt, bent u vervloekt
onder al het vee en onder alle
dieren van het veld!

Op uw buik zult u gaan en stof zult u eten, al de dagen van uw leven.

¹⁵En Ik zal ^fvijandschap teweebrengen tussen u en de vrouw,
en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht;

⁹Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

¹⁶Tegen de vrouw zei Hij:

Ik zal uw moeite in uw zwangerschap* zeer groot maken;
met pijn zult u kinderen baren.
Naar uw man zal uw begeerte uitgaan,
^hmaar hij zal over u heersen.

¹⁷En tegen Adam zei Hij: Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan Ik u gebod: U mag daarvan niet eten,

is de aardbodem omwille van u vervloekt;
met zwoegen zult u daarvan eten,
al de dagen van uw leven;

¹⁸dorens en distels zal hij voor u laten opkomen
en u zult het gewas van het veld eten.

¹⁹In het zweet van uw gezicht zult u brood eten,
totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent;
want stof bent u

en u zult tot stof terugkeren.

²⁰En Adam gaf zijn vrouw de naam Eva,* omdat zij moeder van alle levenden is.

²¹En de HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleepte hen *daarmee*.

²²Toen zei de HEERE God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

²³Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was.

²⁴Hij verdreef de mens, en plaatste ten oosten van de hof van Eden de cherubs met een vlammend zwaard, dat heen en weer bewoog,* om de weg naar de boom des levens te bewaken.

^a2 Kor. 11:3 ^bJoh. 8:44 ^cRom. 5:12,14,15 enz.; 1 Tim. 2:14

^dGen. 2:25 ^eOpenb. 12:13 ^fMatt. 4:1 ^gKol. 2:15

^h1 Kor. 14:34; 1 Tim. 2:11,12; Tit. 2:5; 1 Petr. 3:6

Kaïn en Abel

4 En Adam had gemeenschap met Eva,* zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Kaïn,* en zei: Ik heb een man van de HEERE gekregen!

²En zij baarde opnieuw: zijn broer Abel. Abel werd herder van kleinvee en Kaïn werd bewerker van de aardbodem.

³En het gebeurde na verloop van dagen dat Kaïn van de opbrengst van de aardbodem aan de HEERE een offer bracht.

⁴Ook Abel bracht *een offer*, van de eerstgeborenen van zijn kleinvee en van hun vet. ^aDe HEERE nu sloeg acht op Abel en op zijn offer,

⁵maar op Kaïn en op zijn offer sloeg Hij geen acht. Toen ontstak Kaïn in grote woede en liet hij zijn hoofd zakken.

⁶En de HEERE zei tegen Kaïn: Waarom bent u *in woede* ontstoken en waarom heeft u uw hoofd *laten* zakken?

⁷Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw *hoofd* kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen.

⁸En Kaïn sprak met zijn broer Abel. En het gebeurde, toen zij op het veld waren, dat Kaïn zijn broer Abel aanviel ^ben hem doodde.

⁹En de HEERE zei tegen Kaïn: Waar is Abel, uw broer? En hij zei: Ik weet *het* niet; ben ik de hoeder van mijn broer?

¹⁰En Hij zei: Wat hebt u gedaan! ^cEr is een stem van het bloed van uw broer, dat van de aardbodem tot Mij roept.

¹¹Nu dan, u bent vervloekt, weg van de aardbodem, die zijn mond heeft opengegaan om het bloed van uw broer uit uw hand op te nemen.

¹²Als u de aardbodem bewerkt, zal die u zijn volle opbrengst niet meer geven; ^du zult dolend en dwalend over de aarde *gaan*.

¹³En Kaïn zei tegen de HEERE: Mijn misdaad is te groot om vergeven te worden.*

¹⁴Zie, U verdrijft mij heden van het aangezicht van de aardbodem en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn en dolend en dwalend over de aarde *gaan*; ^een het zal zo zijn dat al wie mij tegenkomt, mij zal doden.

¹⁵Maar de HEERE zei tegen hem: Daarom zal al wie Kaïn doodt zeventvoudig gewroken worden! En de HEERE merkte

3:5 *als God* - Of: als goden.

3:8 *de wind in de namiddag* - Letterlijk: de wind van de dag.

3:16 *uw moeite in uw zwangerschap* - Letterlijk: uw zwoegen en uw zwangerschap.

3:20 *Eva* betekent: leven.

3:24 *een vlammend zwaard, dat heen en weer bewoog* - Letterlijk: en de vlam van het wentelende zwaard.

4:1 *had gemeenschap met Eva* - Letterlijk: hij kende Eva; zie ook verzen 17 en 25.

4:1 *Kaïn* betekent: gekregen.

4:13 *Mijn misdaad ... te worden* - Of: mijn schuld is te groot om te dragen.

Kaïn met een teken, zodat niemand die hem tegenkwam, hem zou doden.

¹⁶ Toen ging Kaïn weg van het aangezicht van de HEERE; en hij woonde in het land Nod,* ten oosten van Eden.

^aHebr. 11:4 ^bMatt. 23:35; 1 Joh. 3:12; Judas vs. 11

^cHebr. 12:24 ^dSpr. 28:17 ^eJob 15:20,21 enz.

Nageslacht van Kaïn

¹⁷ En Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Henoeh. *Kaïn* was een stad aan het bouwen, en hij noemde de naam van die stad naar de naam van zijn zoon, Henoeh.

¹⁸ En bij Henoeh werd Hiraad geboren; en Hiraad verwekte Mechujaël; en Mechujaël verwekte Methusaël; en Methusaël verwekte Lamech.

¹⁹ Lamech nam voor zichzelf twee vrouwen; de naam van de ene was Ada, en de naam van de andere Zilla.

²⁰ Ada baarde Jabal; die werd de vader van wie tenten bewonen en vee houden.

²¹ En de naam van zijn broer was Jubal. Deze werd de vader van allen die harp en fluit kunnen bespelen.

²² Ook Zilla baarde: Tubal Kaïn, een smid, vader van alle koper- en ijzerbewerkers; en de zuster van Tubal Kaïn was Naëma.

²³ En Lamech zei tegen zijn vrouwen:

Ada en Zilla, luister naar mijn

stem,

vrouwen van Lamech, hoor mijn woorden aan:

Voorzeker! Ik doodde een man om mijn wond

en een jongen om mijn striem!

²⁴ Want Kaïn wordt ^azevenvoudig gewroken,

maar Lamech zeventig maal zevenmaal.

²⁵ En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth.* Want, *zei*

ze, God heeft mij ander nageslacht gegeven* in de plaats van Abel; Kaïn heeft hem immers gedood.

²⁶ En ook bij Seth werd een zoon geboren, en hij gaf hem de naam Enos. Toen begon men de Naam van de HEERE aan te roepen.

^aVers 15

Geslachtsregister van Adam tot Noach

5 Dit is het boek van de afstammelingen van Adam. Op de dag dat God Adam schiep, maakte Hij hem ^anaar de gelijkenis van God.

^{2b} Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen, en Hij zegende hen en gaf hun de naam mens, op de dag dat ze geschapen werden.

³ Adam leefde honderddertig jaar, en verwekte *een zoon* naar zijn gelijkenis, naar zijn beeld; en hij gaf hem de naam Seth.

⁴ Adams dagen waren, ^cnadat hij Seth verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

⁵ Al de dagen die Adam leefde, waren negenhonderddertig jaar; en hij stierf.

⁶ Seth leefde honderdvijf jaar, ^den verwekte Enos.

⁷ En Seth leefde, nadat hij Enos verwekt had, achthonderdzeven jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

⁸ Al de dagen van Seth waren negenhonderdthalf jaar; en hij stierf.

⁹ Enos leefde negentig jaar, en verwekte ^eKenan.

¹⁰ En Enos leefde, nadat hij Kenan verwekt had, achthonderdvijftien jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

¹¹ Al de dagen van Enos waren negenhonderdvijf jaar; en hij stierf.

¹² Kenan leefde zeventig jaar, en verwekte Mahalaleël.

¹³ En Kenan leefde, nadat hij Mahalaleël verwekt had, achthonderdveertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

¹⁴ Al de dagen van Kenan waren negenhonderdtien jaar; en hij stierf.

¹⁵ Mahalaleël leefde vijftien jaar, en verwekte Jered.

¹⁶ En Mahalaleël leefde, nadat hij Jered verwekt had, achthonderddertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

¹⁷ Al de dagen van Mahalaleël waren achthonderdvijfennegentig jaar; en hij stierf.

¹⁸ Jered leefde honderdtweeënzestig jaar, en verwekte ^fHenoch.

¹⁹ En Jered leefde, nadat hij Henoch verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²⁰ Al de dagen van Jered waren negenhonderdtweeënzestig jaar; en hij stierf.

²¹ ^gHenoch leefde vijftien jaar, en verwekte Methusalach.

²² En Henoch ^hwandelde met God, nadat hij Methusalach verwekt had, driehonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²³ Al de dagen van Henoch waren driehonderdvijftien jaar.

²⁴ Henoch wandelde met God, en hij was niet *meer*, ⁱwant God nam hem weg.

²⁵ Methusalach leefde honderdzeventachtig jaar, en verwekte Lamech.

²⁶ En Methusalach leefde, nadat hij Lamech verwekt had, zevenhonderd tweeëntachtig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²⁷ Al de dagen van Methusalach waren negenhonderdnevenenzestig jaar; en hij stierf.

²⁸ Lamech leefde honderdtweeëntachtig jaar, en verwekte een zoon.

²⁹ En hij gaf hem de naam Noach, ^{*} en zei: Deze zal ons troosten over ons werk en over het zwoegen van onze handen,

vanwege de aardbodem, die door de HEERE vervloekt is.

³⁰ En Lamech leefde, nadat hij Noach verwekt had, vijfhonderdvijfennegentig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

³¹ Al de dagen van Lamech waren zevenhonderdzevenenzeventig jaar; en hij stierf.

³² Toen Noach vijfhonderd jaar oud was, verwekte Noach Sem, Cham en Jafeth.

^aGen. 1:26; 9:6; 1 Kor. 11:7 ^bGen. 1:26; Matt. 19:4;

Mark. 10:6 ^c1 Kron. 1:1 ^dGen. 4:26 ^e1 Kron. 1:2 ^f1 Kron. 1:3

^gJudas vs. 14 ^hHebr. 11:5 ⁱ2 Kon. 2:11; Hebr. 11:5

Voorzegging van de zondvloed

6 En het gebeurde, toen de mensen zich op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen en er dochters bij hen geboren werden,

² dat Gods zonen de dochters van de mensen zagen dat zij mooi waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij uitgekozen hadden.

³ Toen zei de HEERE: Mijn Geest zal niet voor eeuwig met de mens twisten, omdat ook hij vlees is, maar zijn dagen zullen honderdtwintig jaar zijn.

⁴ In die dagen, en ook daarna, waren er reuzen op de aarde, toen Gods zonen bij de dochters van de mensen waren gekomen en die *kinderen* voor hen baarden; dit zijn de geweldenaars van oude tijden af, mannen van naam.

⁵ En de HEERE zag dat de slechtheid van de mens op de aarde groot was, en *dat* ^aal de gedachtespinsels van zijn hart elke dag alleen maar slecht waren.

⁶ Toen kreeg de HEERE er berouw over dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het bedroefde Hem in Zijn hart.

4:16 *Nod* betekent: dwalen.

4:25 *Seth* betekent: zetting.

4:25 *gegeven* - Letterlijk: gezet.

5:29 *Noach* - Er is een woordspel tussen de naam Noach 'rust' en het Hebreeuwse woord voor 'troosten'.

⁷ En de HEERE zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelen, van de mens tot het vee, tot de kruipende dieren en tot de vogels in de lucht toe, want Ik heb er berouw over dat Ik hen gemaakt heb.

⁸ Maar Noach vond genade in de ogen van de HEERE.

^aGen. 8:21; Job 15:16; Spr. 6:14; Jer. 17:9; Matt. 15:19; Rom. 3:10,11,12; 8:6

Opdracht tot de bouw van de ark

⁹ Dit zijn de afstammelingen van Noach. Noach was een rechtvaardig, oprecht man onder zijn tijdgenoten. ^aNoach wandelde met God.

¹⁰ En Noach verwekte drie zonen: Sem, Cham en Jafeth.

¹¹ Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht en de aarde was vol met geweld.

¹² Toen zag God de aarde, en zie, zij was verdorven; want alle vlees had een verdorven levenswandel* op de aarde.

¹³ Daarom zei God tegen Noach: Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen, want de aarde is door hen vervuld met geweld; en zie, Ik ga hen met de aarde te gronde richten.

¹⁴ Maak voor uzelf een ark van goferhout. In vakken *ingedeeld* moet u deze ark maken en hem van binnen en van buiten met pek bestrijken.

¹⁵ Zo moet u hem maken: driehonderd el moet de lengte van de ark zijn, vijftig el zijn breedte en dertig el zijn hoogte.

¹⁶ U moet een lichtopening in de ark maken, en *de ark* afwerken tot op een el van boven; en de deur van de ark moet u aan de zijkant plaatsen. U moet er een onderste, een tweede en een derde *verdieping* in maken.

¹⁷ En Ik, zie, Ik ga een watervloed over de aarde brengen om alle vlees waarin een levensgeest is, van onder de hemel

te gronde te richten; alles wat op de aarde is, zal de geest geven.

¹⁸ Maar met u zal Ik Mijn verbond maken; en ^bu moet in de ark gaan, u, uw zonen, uw vrouw en de vrouwen van uw zonen met u.

¹⁹ En u moet van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk in de ark laten komen om *ze* met u in leven te houden: een mannetje en een vrouwtje moeten het zijn.

²⁰ Van de vogels naar hun soort, van het vee naar zijn soort, *en* van de kruipende dieren van de aardbodem naar hun soort, zullen er twee naar u toe komen, om *ze* in leven te houden.

²¹ En u, neem voor uzelf van al het voedsel dat gegeten wordt, en verzamel dat bij u, zodat het voor u en voor hen tot voedsel zal zijn.

²² En Noach deed het; ^covereenkomstig alles wat God hem geboden had, zo deed hij.

^aGen. 5:22 ^b1 Petr. 3:20; 2 Petr. 2:5 ^cGen. 7:5; Hebr. 11:7

De zondvloed

7 Daarna zei de HEERE tegen ^aNoach: Ga in de ark, u en heel uw gezin, want Ik heb gezien dat ^bu te midden van uw tijdgenoten voor Mijn aangezicht rechtvaardig bent.

^{2c}U moet voor uzelf van alle reine dieren zeven paar* nemen, een mannetje en zijn vrouwtje; maar van de dieren die niet rein zijn, *één* paar, een mannetje en zijn vrouwtje;

³ ook van de vogels in de lucht zeven paar, mannelijk en vrouwelijk, om de soort* op heel de aarde in leven te houden.

⁴ Want over nog zeven dagen zal Ik het op de aarde veertig dagen en veertig nachten laten regenen; en Ik zal al wat bestaat, wat Ik gemaakt heb, van de aardbodem verdelen.

^{5d}En Noach deed overeenkomstig alles wat de HEERE hem geboden had.

⁶Noach was zeshonderd jaar oud toen de watervloed over de aarde kwam.

⁷Toen ^eging Noach met zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen met hem in de ark, vanwege het water van de vloed.

⁸Van de reine dieren, van de dieren die niet rein waren, van de vogels en van alles wat over de aardbodem kruipt,

⁹kwamen er twee *aan* twee naar Noach in de ark, mannelijk en vrouwelijk, zoals God aan Noach geboden had.

¹⁰En het gebeurde na die zeven dagen dat het water van de vloed over de aarde kwam.

¹¹In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.

¹²En er was regen op de aarde, veertig dagen en veertig nachten.

¹³Op diezelfde dag gingen Noach en Sem, Cham en Jafeth, de zonen van Noach, en ook Noachs vrouw en de drie vrouwen van zijn zonen met hen in de ark, ¹⁴zij, en al de *wilde* dieren naar hun soort, al het vee naar zijn soort, alle kruipende dieren, die over de aarde kruipen, naar hun soort, en alle vogels naar hun soort, al wat gevleugeld is.

¹⁵En van alle vlees waar een levensgeest in was, kwamen ze naar Noach in de ark, twee *aan* twee.

¹⁶En die kwamen, kwamen *als* mannelijk en vrouwelijk, van alle vlees, zoals God hem geboden had. En de HEERE sloot *de deur* achter hem toe.

¹⁷En de vloed was veertig dagen op de aarde, en het water nam toe en hief de ark omhoog, zodat hij van de aarde oprees.

¹⁸En het water steeg en nam sterk toe op de aarde; en de ark dreef op het water.

¹⁹Het water steeg meer en meer op de aarde, zodat alle hoge bergen die onder heel de hemel zijn, bedekt werden.

²⁰*Nog* vijftien el daarboven steeg het water, en de bergen werden bedekt.

^{21f}En alle vlees dat zich op de aarde bevoog, gaf de geest: de vogels, het vee, de wilde dieren en alle kruipende dieren, die over de aarde kropen, en alle mensen.

²²Alles met levensadem* in zijn neusgaten van alles wat op het droge *leefde*, stierf.

²³Zo verdelgde Hij alles wat bestond, wat op de aardbodem was, van mens tot dier, tot kruipende dieren en vogels in de lucht; verdelgd werden zij van de aarde. ⁹Alleen Noach bleef over, en wat met hem in de ark was.

²⁴En het water had honderdvijftig dagen *lang* de overhand op de aarde.

^a2 Petr. 2:5 ^bGen. 6:9 ^cLev. 11 ^dGen. 6:22 ^eMatt. 24:38; Luk. 17:27; 1 Petr. 3:20 ^fLuk. 17:27 ^g2 Petr. 2:5

Einde van de zondvloed

8 En God dacht aan Noach en aan al de *wilde* dieren en al het vee dat bij hem in de ark was; en God liet wind over de aarde gaan, zodat het water bedaarde.

²Ook werden de bronnen van de watervloed en de sluizen van de hemel gesloten, en de regen uit de hemel werd gestopt.

³Vervolgens vloeiende het water van boven de aarde terug, gaandeweg vloeiende

6:12 *had een verdorven levenswandel* - Letterlijk: had zijn weg verdorven.

7:2 *zeven paar* - Letterlijk: zeven zeven; zie ook vers 3.

7:3 *soort* - Letterlijk: zaad of nageslacht.

7:22 *levensadem* - Letterlijk: adem van levensgeest.

het terug. Na verloop van honderdvijftig dagen werd het water minder.

⁴ En de ark bleef in de zevende maand, op de zeventiende dag van de maand, vastzitten op het gebergte van Ararat.

⁵ En gaandeweg werd het water minder, tot aan de tiende maand. In de tiende maand, op de eerste dag van de maand, werden de toppen van de bergen zichtbaar.

⁶ En het gebeurde na verloop van veertig dagen dat Noach het venster van de ark, dat hij gemaakt had, opendeed.

⁷ En hij liet een raaf los, die heen en weer bleef vliegen totdat het water van boven de aarde opgedroogd was.

⁸ Daarna liet hij een duif van bij zich los om te zien of het water op de aardbodem afgenomen was.

⁹ Maar de duif vond geen rustplaats voor de holte van haar voet; daarom keerde zij naar hem terug in de ark, want het water stond *nog* boven heel de aarde. Hij stak zijn hand uit, pakte haar en bracht haar bij zich in de ark.

¹⁰ En hij wachtte nog eens zeven dagen; toen liet hij de duif weer los uit de ark.

¹¹ En de duif kwam naar hem toe tegen de avond; en zie, er was een afgebroken olijfblad in haar snavel; daaraan merkte Noach dat het water op de aarde afgenomen was.

¹² Toen wachtte hij nog eens zeven dagen. Hij liet de duif los, maar zij keerde niet meer naar hem terug.

¹³ En het was in het zeshonderdeerste jaar, in de eerste maand, op de eerste dag van die maand, dat het water van boven de aarde opgedroogd was. Toen nam Noach het luik van de ark weg en keek naar buiten, en zie, de aardbodem was opgedroogd.

¹⁴ In de tweede maand, op de zevenentwintigste dag van de maand, was de aarde droog geworden.

¹⁵ Toen sprak God tot Noach:

¹⁶ Ga de ark uit, u, uw vrouw, uw zonen en de vrouwen van uw zonen met u.

¹⁷ Laat al de dieren die bij u zijn van alle vlees, de vogels, het vee en alle kruipende dieren, die over de aarde kruipen, met u naar buiten gaan, zodat ^azij zich overvloedig uitbreiden op de aarde en vruchtbaar zijn en talrijk worden op de aarde.

¹⁸ Toen ging Noach naar buiten, en zijn zonen, zijn vrouw en de vrouwen van zijn zonen met hem.

¹⁹ Alle dieren, alle kruipende dieren en alle vogels, alles wat zich op de aarde beweegt, overeenkomstig hun soorten, gingen de ark uit.

^aGen. 1:22,28; 9:1

Offer van Noach

²⁰ En Noach bouwde een altaar voor de HEERE; en hij nam van al het ^areine vee en van alle reine vogels, en bracht brandoffers op dat altaar.

²¹ En de HEERE rook die aangename geur, en de HEERE zei in Zijn hart: Ik zal de aardbodem voortaan niet meer vervloeken vanwege de mens; ^bde gedachte-spinsels van het hart van de mens zijn immers slecht, van zijn jeugd ^caf; en Ik zal voortaan niet al het levende meer doden, zoals Ik gedaan heb.

²² ^dVoortaan, al de dagen van de aarde, zullen zaaitijd en oogsttijd, koude en hitte, zomer en winter, dag en nacht niet ophouden.

^aLev. 11 ^bGen. 6:5; Spr. 22:15; Matt. 15:19

^cSpr. 22:15 ^dJer. 33:20,25

Gods verbond met Noach

9 Toen zegende God Noach en zijn zonen en Hij zei tegen hen: ^aWees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde!

² Vrees en schrik voor u zal er zijn bij alle dieren van de aarde en bij alle vogels in de lucht, bij alles wat over de aardbodem kruipt en bij alle vissen in de zee; zij zijn in uw hand gegeven.

³ Alles wat zich beweegt, waarin leven is, zal u tot voedsel dienen; Ik heb het u allemaal gegeven, evenals ^bhet groene gewas.

⁴ ^cMaar vlees met zijn leven, zijn bloed, *er nog in* mag u niet eten.

⁵ ^dVoorzeker, Ik zal vergelding eisen voor uw bloed, voor uw levens. Van de hand van alle dieren zal Ik vergelding eisen; ook van de hand van de mens, van de hand van ieders broeder, zal Ik vergelding eisen voor het leven van de mens.

⁶ ^eVergiet iemand het bloed van de mens,

door de mens zal diens bloed vergoten worden;

want ^fnaar het beeld van God heeft Hij de mens gemaakt.

⁷ Wat ^gu betreft, wees vruchtbaar en word talrijk;

breid u overvloedig uit op de aarde, en word talrijk daarop.

⁸ En God zei tegen Noach en zijn zonen met hem:

⁹ ^hEn Ik, zie, Ik maak Mijn verbond met u, met uw nageslacht na u,

¹⁰ en met alle levende wezens die bij u zijn: de vogels, het vee en alle dieren van de aarde met u; van alles wat uit de ark is gegaan, tot alle dieren van de aarde toe.

¹¹ Ik maak Mijn verbond met u, dat niet meer alle vlees door het water van een vloed zal worden uitgeroeid, en dat er geen vloed meer zal zijn om de aarde te gronde te richten.

¹² En God zei: Dit is het teken van het verbond dat Ik geef tussen Mij en u, en alle

levende wezens die bij u zijn, *alle generaties door tot in eeuwigheid*:

¹³ Mijn boog heb Ik in de wolken gegeven; die zal dienen als teken van het verbond tussen Mij en de aarde.

¹⁴ Het zal gebeuren, als Ik wolken boven de aarde breng en de boog in de wolken gezien wordt,

¹⁵ dat Ik aan Mijn verbond zal denken, dat er is tussen Mij en u en alle levende wezens van alle vlees. Het water zal niet meer tot een vloed worden om alle vlees te gronde te richten.

¹⁶ Als deze boog in de wolken is, zal Ik hem zien, en denken aan het eeuwig verbond tussen God en alle levende wezens van alle vlees dat op de aarde is.

¹⁷ God zei dus tegen Noach: Dit is het teken van het verbond dat Ik gemaakt heb tussen Mij en alle vlees dat op de aarde is.

^aGen. 1:28; 8:17 ^bGen. 1:29 ^cLev. 3:17; 7:26; 17:14; 19:26; Deut. 12:23 ^dEx. 21:12,28 ^eKlaagl. 4:13; Matt. 26:52; Openb. 13:10 ^fGen. 1:27 ^gGen. 1:28; 8:17 ^hJets. 54:9

De zonen van Noach

¹⁸ En de zonen van Noach, die uit de ark gingen, waren ^aSem, Cham en Jafeth; Cham is de vader van Kanaän.

¹⁹ Deze drie waren de zonen van Noach; en uit hen is heel de aarde bevolkt.*

²⁰ En Noach werd landbouwer en plantte een wijngaard.

²¹ Hij dronk van de wijn en werd dronken; en hij ontkleedde zich midden in zijn tent.

²² En Cham, de vader van Kanaän, zag de naaktheid van zijn vader en vertelde het aan zijn beide broers buiten.

²³ Toen namen Sem en Jafeth een kleed, legden het op hun beider schouders, liepen achteruit en bedekten de naaktheid van hun vader, met het gezicht

afgewend, zodat zij de naaktheid van hun vader niet zagen.

²⁴Toen ontwaakte Noach uit zijn roes en kwam hij te weten wat zijn jongste zoon hem aangedaan had.

²⁵Hij zei: Vervloekt is Kanaän!
Laat hij voor zijn broers een dienaar van dienaren zijn!

²⁶Ook zei hij: Gezegend is de HEERE, de God van Sem!
Laat Kanaän een dienaar voor hem zijn!

²⁷Laat God Jafeth uitbreiden en laat hij in de tenten van Sem wonen!
En laat Kanaän voor hem een dienaar zijn!

²⁸En Noach leefde na de vloed driehonderdvijftig jaar.

²⁹Zo waren al de dagen van Noach negenhonderdvijftig jaar; en hij stierf.

^aGen. 6:10

Nakomelingschap van Noachs zonen

10 Dit zijn de afstammelingen van ^ade zonen van Noach, Sem, Cham en Jafeth. Bij hen werden na de vloed zonen geboren.

²De ^bzonen van Jafeth zijn: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesech en Tiras.

³De zonen van Gomer zijn: Askenaz, Rifath en Togarma.

⁴De zonen van Javan zijn: Elisa en Tarsis, de Kittiers en de Dodanieten.

⁵Van hen *stammen de mensen af die* zich over de kustlanden van de volken verspreid hebben, in hun landen, elk overeenkomstig zijn taal, overeenkomstig hun geslachten, onder hun volken.

⁶De zonen van ^cCham zijn: Cusj, Mitsraïm, Put en Kanaän.

⁷De zonen van Cusj zijn: Seba, Havila, Sabta, Raëma en Sabtecha. De zonen van Raëma zijn: Sjeba en Dedan.

⁸En ^dCusj verwekte Nimrod; die begon een gewelddenaar op de aarde te worden.

⁹Hij was een geweldig jager voor het aangezicht van de HEERE; daarom wordt gezegd: Als Nimrod, een geweldig jager voor het aangezicht van de HEERE.

¹⁰Het begin van zijn koninkrijk bestond uit Babel, Erech, Akkad en Kalne in het land Sinear.

¹¹Uit dit land is Assur weggegaan en hij bouwde Ninevé, Rehoboth-Ir, Kalach ¹²en Resen, tussen Ninevé en Kalach; dat is de grote stad.

¹³Mitsraïm verwekte de Ludieten, de Anamieten, de Lehabieten, de Naf-tuchieten,

¹⁴de Pathrusieten, de Kasluchieten – uit wie de Filistijnen voortgekomen zijn – en de Kaftorieten.

¹⁵Kanaän verwekte Sidon, zijn eerstgeborene, Heth,

¹⁶en de Jebusiet, de Amoriet, de Girgasiet,

¹⁷de Heviet, de Arkiet, de Siniet,

¹⁸de Arvadiet, de Zemariet en de Hamathiet; daarna zijn de geslachten van de Kanaänieten verspreid.

¹⁹En de grens van de Kanaänieten reikte van Sidon in de richting van Gerar tot aan Gaza, *en* in de richting van Sodom, Gomorra, Adama en Zeboïm, tot aan Lasa.

²⁰Dit waren de zonen van Cham, *ingedeeld* naar hun geslachten *en* naar hun talen, met hun landen en hun volken.

²¹Ook bij Sem zijn *zonen* geboren; hij is de *voorvader* van alle zonen van Heber, *en* de broer van Jafeth, de oudste.

²²^eSems zonen waren: Elam, Assur, ^fArfachsad, Lud en Aram.

²³De zonen van Aram waren: Uz, Hul, Gether en Mas.

²⁴^gArfachsad verwekte Selah, en Selah verwekte Heber.

²⁵ Bij Heber werden twee zonen geboren; de naam van de ene was Peleg,* omdat in zijn dagen de aarde verdeeld is, en de naam van zijn broer was Joktan.

²⁶ Joktan verwekte Almodad, Selef, Hazarmavet, Jerah,

²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla,

²⁸ Obal, Abimaël, Sjeba,

²⁹ Ofir, Havila en Jobab. Zij allen waren zonen van Joktan.

³⁰ Hun woongebied reikte van Mesja tot in de richting van Sefar, het bergland in het oosten.

³¹ Dit waren de zonen van Sem, *ingedeeld* naar hun geslachten *en* naar hun talen, met hun landen en hun volken.

³² Dit waren de geslachten van de zonen van Noach, *ingedeeld* naar hun afstamming, met hun volken; van hen *stammen* de volken *af die* zich na de vloed over de aarde hebben verspreid.

^a1 Kron. 1:4 ^b1 Kron. 1:5 ^c1 Kron. 1:8 ^d1 Kron. 1:10

^e1 Kron. 1:17 ^fGen. 11:10 ^g1 Kron. 1:18

De toren van Babel

11 Heel de aarde had één taal en eenere woorden.

² En het gebeurde, toen zij naar het oosten trokken, dat zij een vlakte in het land ^aSinear vonden. Daar gingen zij wonen.

³ En zij zeiden allen tegen elkaar: Kom, laten wij kleiblokken maken en die goed bakken! En de kleiblokken dienden hun tot steen en het asfalt diende hun tot leem.

⁴ En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!

⁵ Toen daalde de HEERE neer om de stad en de toren te zien die de mensenkinderen aan het bouwen waren,

⁶ en de HEERE zei: Zie, zij vormen één volk en hebben allen één taal. Dit is het begin van wat zij gaan doen, en nu zal niets van wat zij zich voornemen te doen, voor hen onmogelijk zijn.

⁷ Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren, zodat zij geen van allen elkaars taal zullen begrijpen.

⁸^b Zo verspreidde de HEERE hen vandaar over heel de aarde, en zij hielden op met het bouwen van de stad.

⁹ Daarom gaf men haar de naam Babel;* want daar verwarde de HEERE de taal van heel de aarde, en vandaar verspreidde de HEERE hen over heel de aarde.

^aGen. 10:10 ^bDeut. 32:8; Hand. 17:26

Nageslacht van Sem

¹⁰^a Dit zijn de afstammelingen van Sem: Sem was honderd jaar oud, toen hij Arfachsad verwekte, twee jaar na de vloed.

¹¹ Sem leefde, nadat hij Arfachsad verwekt had, vijfhonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

¹² Arfachsad had vijfendertig jaar geleefd, toen hij Selah verwekte.

¹³ Arfachsad leefde, nadat hij Selah verwekt had, vierhonderddrie jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

¹⁴ Selah had dertig jaar geleefd, toen hij Heber verwekte.

¹⁵ Selah leefde, nadat hij Heber verwekt had, vierhonderddrie jaar, en hij verwekte zonen en dochters.

¹⁶ Heber had vierendertig jaar geleefd, toen hij Peleg verwekte.

¹⁷ Heber leefde, nadat hij Peleg verwekt had, vierhonderddertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

10:25 *Peleg* kan vertaald worden met: verdeling.

11:9 *Babel* wordt hier in verband gebracht met een Hebreeuws woord dat 'verwarren' betekent.

¹⁸ ^bPeleg had dertig jaar geleefd, toen hij Rehu verwekte.

¹⁹ Peleg leefde, nadat hij Rehu verwekt had, tweehonderdnegen jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²⁰ Rehu had tweeëndertig jaar geleefd, toen hij Serug verwekte.

²¹ Rehu leefde, nadat hij Serug verwekt had, tweehonderdzeven jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²² Serug had dertig jaar geleefd, toen hij Nahor verwekte.

²³ Serug leefde, nadat hij Nahor verwekt had, tweehonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²⁴ Nahor had negenentwintig jaar geleefd, toen hij Terah verwekte.

²⁵ Nahor leefde, nadat hij Terah verwekt had, honderdnegentien jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

²⁶ Terah had zeventig jaar geleefd, toen hij Abram, Nahor en Haran verwekte.

^aGen. 10:22 enz.; ¹ Kron. 1:17 enz. ^b1 Kron. 1:25

Nageslacht van Terah

²⁷ ^aDit zijn de afstammelingen van Terah: Terah verwekte Abram, Nahor en Haran; en Haran verwekte Lot.

²⁸ Haran stierf tijdens *het leven* van zijn vader Terah, in zijn geboorteland, in Ur van de Chaldeeën.

²⁹ En Abram en Nahor namen zich vrouwen; de naam van Abrams vrouw was Sarai, en de naam van Nahors vrouw was ^bMilka, een dochter van Haran, de vader van Milka en Jiska.

³⁰ ^cSarai nu was onvruchtbaar; zij had geen kind.

³¹ ^dEn Terah nam Abram, zijn zoon, en Lot, zijn kleinzoon, de zoon van Haran, en Sarai, zijn schoondochter, de vrouw van zijn zoon Abram, en zij trokken met hen uit Ur van de Chaldeeën om naar het land Kanaän te gaan; en zij kwamen tot Haran en bleven daar wonen.

³² De dagen nu van Terah waren tweehonderdvijf jaar, en Terah stierf in Haran.

^aJoz. 24:2; ¹ Kron. 1:26 ^bGen. 22:20 ^cGen. 16:1,2; 18:11,12 ^dJoz. 24:2; Neh. 9:7; Hand. 7:4

De roeping van Abram

12 De HEERE nu zei tegen Abram: ^aGaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal.

² Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn.

³ Ik zal zegenen wie u zegenen, ^ben wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

⁴ Toen ging Abram *op weg*, zoals de HEERE tot hem gesproken had, en Lot ging met hem mee. Abram was vijfenzeventig jaar oud, toen hij uit Haran vertrok.

^aHand. 7:3; Hebr. 11:8 ^bGen. 18:18; 22:18; 26:4; Hand. 3:25; Gal. 3:8

Aankomst in Kanaän

⁵ ^aAbram nu nam Sarai, zijn vrouw, en Lot, de zoon van zijn broer, en al hun bezittingen die ze verworven hadden, en de mensen die zij in Haran verkregen hadden; en zij gingen weg om naar het land Kanaän te gaan; en zij kwamen in het land Kanaän.

⁶ En Abram trok door dat land heen tot aan de *heilige* plaats *bij* Sichem, tot de eik van More. ^bDe Kanaänieten woonden toen in dat land.

⁷ Toen verscheen de HEERE aan Abram en zei: ^cAan uw nageslacht zal Ik dit land geven. Toen bouwde hij daar een altaar voor de HEERE, Die hem verschenen was.

⁸ Vandaar brak hij op naar het bergland ten oosten van Bethel en zette zijn tent op tussen Bethel in het westen en Ai in het oosten. Daar bouwde hij voor de

HEERE een altaar en riep de Naam van de HEERE aan.

⁹ Daarna trok Abram gaandeweg verder naar het Zuiderland.

¹⁰ Er kwam hongersnood in dat land. Daarom trok Abram naar Egypte om daar als vreemdeling te verblijven, omdat de hongersnood in het land zwaar was.

¹¹ En het gebeurde, toen hij op het punt stond om Egypte binnen te gaan, dat hij tegen zijn vrouw Sarai zei: Zie toch, ik weet dat je een vrouw bent *die* knap is om te zien. ¹² Als de Egyptenaren je zien, dan zullen ze zeggen: Dat is zijn vrouw! Dan zullen ze mij doden en jou in leven laten.

¹³ ^d Zeg toch dat je mijn zuster bent, zodat het mij omwille van jou goed zal gaan en ik omwille van jou blijf leven.

^aHand. 7:4 ^bGen. 10:18,19; 13:7 ^cGen. 13:15; 15:18; 17:8; 24:7; 26:4; Deut. 34:4 ^dGen. 20:12; 26:7

In Egypte

¹⁴ En het gebeurde, zodra Abram in Egypte kwam, dat de Egyptenaren de vrouw zagen dat ze bijzonder knap was.

¹⁵ Ook de vorsten van de farao zagen haar en zij prezen haar aan bij de farao. Daarom werd de vrouw meegenomen naar het huis van de farao.

¹⁶ Omwille van haar deed hij goed aan Abram, zodat hij kleinvee, runderen, ezels, slaven en slavinnen, ezelingen en kamelen kreeg.

¹⁷ Maar de ^aHEERE trof de farao en zijn huis met zware slagen, vanwege Sarai, de vrouw van Abram.

¹⁸ Toen riep de farao Abram en zei: Wat hebt u mij aangedaan? Waarom hebt u mij niet verteld dat zij uw vrouw is?

¹⁹ Waarom hebt u gezegd: Zij is mijn zuster, zodat ik haar tot vrouw genomen

heb? Nu, hier is uw vrouw; neem *haar* mee en ga!

²⁰ En de farao gaf *enige* mannen opdracht met betrekking tot hem en zij begeleidden hem en zijn vrouw en alles wat hij had *het land* uit.

^aPs. 105:14

Abram en Lot scheiden van elkaar

13 Zo trok Abram weg uit Egypte naar het Zuiderland, hij en zijn vrouw, en alles wat hij had, en Lot met hem.

² En Abram was zeer rijk, aan vee, aan zilver en aan goud.

³ En hij reisde van rustplaats tot rustplaats, * vanuit het Zuiderland tot aan Bethel, ^a naar de plaats waar zijn tent eerst gestaan had, tussen Bethel en Ai, ⁴ naar de plaats van het altaar dat hij daar vroeger gemaakt had; en Abram riep daar de ^bNaam van de HEERE aan.

⁵ Lot, die met Abram meeding, had ook kleinvee en runderen en tenten.

⁶ ^c En dat land liet het niet toe dat zij bij elkaar woonden, want zij hadden veel bezittingen, zodat zij niet bij elkaar konden wonen.

⁷ Er ontstond *dan ook* onenigheid tussen de herders van het vee van Abram en de herders van het vee van Lot. ^d Bovendien woonden in die tijd de Kanaänieten en de Ferezieten in dat land.

⁸ En Abram zei tegen Lot: Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en jou, en tussen mijn herders en jouw herders. Wij zijn immers mannen *die* broeders zijn!

⁹ ^e Licht heel het land niet voor je open? Scheid je toch van mij af: als jij naar links *gaat*, dan zal ik naar rechts gaan, en als jij naar rechts *gaat*, dan zal ik naar links gaan.

¹⁰ En Lot sloeg de ogen op en zag dat heel de Jordaanvlakte rijk aan water was; voordat de HEERE Sodom en Gomorra te gronde gericht had, was zij in de richting van Zoar als de hof van de HEERE, als het land Egypte.

¹¹ Daarom koos Lot voor zichzelf heel de Jordaanvlakte en Lot trok naar het oosten; en zij werden van elkaar gescheiden.

¹² Abram woonde in het land Kanaän; en Lot woonde in de steden in de vlakke en zette zijn tenten op tot bij Sodom.

¹³ ^fDe mannen van Sodom waren echter slecht en grote zondaars tegenover de HEERE.

¹⁴ En de HEERE zei tegen Abram, nadat Lot zich van hem afgescheiden had: Sla toch uw ogen op en kijk vanaf de plaats waar u bent, naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen.

¹⁵ ^gWant al het land dat u ziet, zal Ik voor eeuwig aan u en uw nageslacht geven.

¹⁶ ^hEn Ik zal uw nageslacht maken als het stof van de aarde; als iemand het stof van de aarde zou kunnen tellen, dan zou ook uw nageslacht geteld kunnen worden.

¹⁷ Sta op, ga het land door in zijn lengte en in zijn breedte, want Ik zal het u geven.

¹⁸ En Abram zette zijn tenten op en ging ⁱbij de eiken van Mamre wonen, die bij Hebron zijn, en hij bouwde daar een altaar voor de HEERE.

^aGen. 12:8 ^bGen. 4:26; 12:8 ^cGen. 36:7 ^dGen. 12:6

^eGen. 20:15; 34:10 ^fGen. 18:20; Ezech. 16:49 ^gGen. 12:7; 15:7,18; 17:8; 26:4; Deut. 34:4; Hand. 7:5 ^hGen. 15:5; 17:4; Deut. 10:22; Jer. 33:22; Rom. 4:17,18; Hebr. 11:12 ⁱGen. 14:13

Veldtocht van Abram

14 In de dagen van Amrafel, de koning van Sinear, Arioch, de koning van Ellasar, Kedor-Laomer, de koning van Elam, en Tideal, de koning van de volken, gebeurde het

² dat ze oorlog voerden tegen Bera, de koning van Sodom, tegen Birsä, de koning

van Gomorra, tegen Sinab, de koning van Adama, tegen Semeber, de koning van Zeboim en tegen de koning van Bela, het tegenwoordige Zoar.

³ Deze allen waren een verbintenis aangegaan en trokken op naar het Siddimdal, dat is tegenwoordig de Zoutzee.

⁴ Twaalf jaar hadden zij Kedor-Laomer gediend, maar in het dertiende jaar kwamen zij in opstand.

⁵ Daarom kwam Kedor-Laomer in het veertiende jaar met de koningen die bij hem waren; en zij versloegen de ^aRefaïeten in Asteroth-Karnaïm, de Zuzieten in Ham, de ^bEmieten in Sjave-Kiriathaïm,

⁶ en de Horieten in hun bergland Seïr tot aan El-Paran, dat aan de woestijn grenst.

⁷ Daarna keerden zij terug en kwamen in En-Mispat – het tegenwoordige Kades – en zij versloegen allen in heel het gebied van de Amalekieten, en ook de Amorieten die in Hazon-Thamar woonden.

⁸ Toen trok de koning van Sodom ten strijde met de koning van Gomorra, de koning van Adama, de koning van Zeboim en de koning van Bela – het tegenwoordige Zoar – en zij stelden zich op voor de strijd tegen hen in het Siddimdal, ⁹ tegen Kedor-Laomer, de koning van Elam, Tideal, de koning van de volken, Amrafel, de koning van Sinear, en Arioch, de koning van Ellasar; vier koningen tegen vijf.

¹⁰ Het Siddimdal nu was vol asfaltputten; de koningen van Sodom en Gomorra vluchtten en vielen daarin, en de overgeblevenen vluchtten naar het bergland.

¹¹ Zij namen al de bezittingen van Sodom en Gomorra en al hun voedsel mee en trokken weg.

¹² Ook namen zij Lot, de zoon van Abrams broer, en zijn bezittingen mee, en trokken weg; hij woonde namelijk in Sodom.

¹³Toen kwam er iemand die ontkomen was, en vertelde het aan Abram, de Hebreëër; die woonde bij de eiken van de Amoriet Mamre, de broer van Eskol en Aner. Zij waren bondgenoten van Abram.

¹⁴Toen Abram hoorde dat zijn broeder als gevangene weggevoerd was, bewaende hij zijn geofende *mannen* die in zijn huis geboren waren, driehonderdachttien *man*, en hij achtervolgde hen tot aan Dan.

¹⁵Hij verdeelde zich 's nachts tegen hen *in groepen*, hij en zijn manschappen, en versloeg hen; en hij achtervolgde hen tot aan Hoba, dat links van Damascus ligt.

¹⁶En hij bracht alle bezittingen terug, en ook zijn broeder Lot en zijn bezittingen bracht hij terug, evenals de vrouwen en het volk.

¹⁷Toen trok de koning van Sodom hem tegemoet, nadat hij teruggekeerd was van het verslaan van Kedor-Laomer en de koningen die bij hem waren, naar het dal Sjave, dat is het *tegenwoordige* Koningsdal.

^aGen. 15:20 ^bDeut. 2:10,11 ^cGen. 13:18

Abram en Melchizedek

¹⁸^aEn Melchizedek, de koning van Salem, bracht brood en wijn; hij was een priester van God, de Allerhoogste.

¹⁹En hij zegende hem en zei:

Gezegend zij Abram
door God, de Allerhoogste,
Die hemel en aarde bezit!

²⁰En geloofd zij God, de
Allerhoogste,
Die overgeleverd heeft
uw tegenstanders in uw
hand!

En hij gaf hem van alles een tiende deel.

²¹De koning van Sodom zei tegen Abram: Geef mij de mensen, maar houd de bezittingen voor uzelf.

²²Maar Abram zei tegen de koning van Sodom: Ik zweer bij de HEERE, * God, de Allerhoogste, Die hemel en aarde bezit,

²³dat ik niets, van draad tot schoenriem toe, ja, niets van alles wat van u is, zal nemen, zodat u niet kunt zeggen: Ik heb Abram rijk gemaakt.

²⁴Verre daarvan! Alleen wat de knechten gegeten hebben, en het deel van de mannen die met mij meegegaan zijn, Aner, Eskol en Mamre; laten die hun deel nemen!

^aHebr. 7:1,2,3

Belofte aan Abram

15 Na deze dingen kwam het woord van de HEERE tot Abram in een visioen: Wees niet bevreesd, Abram, ^aIk ben voor u een schild, uw loon zeer groot.

²Toen zei Abram: Heere HEERE, wat zult U mij *dan* geven, aangezien ik kinderloos heenga en de bezitter van mijn huis deze Eliëzer uit Damascus zal zijn?

³Verder zei Abram: Zie, mij hebt U geen nageslacht gegeven, en zie, iemand die in mijn huis geboren is, * zal mijn erfgenaam zijn.

⁴Maar zie, het woord van de HEERE kwam tot hem: Deze *man* zal uw erfgenaam niet zijn, maar *iemand* die uit uw *eigen* lichaam voortkomt, die zal uw erfgenaam zijn.

⁵Toen leidde Hij hem naar buiten en zei: Kijk toch naar de hemel en tel de sterren, als u ze kunt tellen. En Hij zei tegen hem: ^bZo *talrijk* zal uw nageslacht zijn.

14:22 *Ik zweer bij de HEERE* - Letterlijk: Ik heb mijn hand opgeheven naar de HEERE.

15:3 *iemand die in mijn huis geboren is* - Letterlijk: de zoon van mijn huis.

⁶ En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat *tot* gerechtigheid.

^aPs. 16:6; 18:3; 19:12 ^bEx. 32:13; Deut. 10:22; Rom. 4:18; Hebr. 11:12 ^cRom. 4:3,9,18,22; Gal. 3:6; Jak. 2:23

De verbondssluiting

⁷ Verder zei Hij tegen hem: Ik ben de HEERE, Die u uit Ur van de Chaldeeën geleid heeft, ^aom u dit land te geven om het in bezit te hebben.

⁸ Hij zei: Heere HEERE, waardoor zal ik weten dat ik het in bezit zal krijgen?

⁹ Hij zei tegen hem: Haal voor Mij een driejarige jonge koe, een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge duif.

¹⁰ Hij haalde al deze *dieren* voor Hem, deelde ze doormidden en legde de stukken tegenover elkaar; de vogels deelde hij echter niet.

¹¹ Er kwamen roofvogels op de kadavers af, maar Abram joeg die weg.

¹² En het gebeurde, toen de zon bijna onderging, dat er een diepe slaap op Abram viel. En zie, een grote, schrikwekkende duisternis viel op hem.

¹³ Toen zei *God* tegen Abram: Weet wel ^bdat uw nakomelingen vreemdelingen zullen zijn in een land dat niet van hen is; zij zullen hen dienen en men zal hen vierhonderd jaar onderdrukken.

¹⁴ Maar ook zal Ik over het volk dat zij zullen dienen, rechtspreken en daarna zullen zij ^cmet veel bezittingen wegtrekken.

¹⁵ ^dMaar ú zult in vrede tot uw vaderen heengaan; u zult in goede ouderdom begraven worden.

¹⁶ ^eDe vierde generatie zal hier terugkeren, want *de maat* van de ongerechtigheid van de Amoriëten is tot nu toe niet vol.

¹⁷ En het gebeurde dat de zon onderging en het donker werd; en zie, er was een rokende oven en een brandende

fakkelt, die tussen die stukken doorging.

¹⁸ Op die dag sloot de HEERE een verbond met Abram, en zei: ^fAan uw nageslacht heb Ik dit land gegeven, van de rivier van Egypte af tot aan de grote rivier, de rivier de Eufraat:

¹⁹ de Kenieten, de Kenezieten, de Kadmonieten,

²⁰ de Hethieten, de Ferezieten, de Refaïeten,

²¹ de Amoriëten, de Kanaänieten, de Girgasieten en de Jebusieten.

^aPs. 105:11 ^bEx. 12:40; Hand. 7:6; Gal. 3:17 ^cEx. 3:22; 11:2; 12:35,36 ^dGen. 25:7,8 ^eEx. 12:40 ^fGen. 12:7; 13:15; 24:7; 26:4; Ex. 32:13; Deut. 1:8; 34:4

Hagar en Ismaël

16 Maar Sarai, de vrouw van Abram, had hem geen kinderen geschonken. Nu had zij een Egyptische slavin, van wie de naam Hagar was.

² Daarom zei Sarai tegen Abram: Zie toch, de HEERE heeft *mijn baarmoeder* gesloten, zodat ik geen kinderen kan krijgen. Kom toch bij mijn slavin; misschien zal ik uit haar nageslacht krijgen.* En Abram luisterde naar de stem van Sarai.

³ Toen nam Sarai, de vrouw van Abram, Hagar, de Egyptische, haar slavin, nadat Abram tien jaar in het land Kanaän gewoond had, en gaf haar aan Abram, haar man, als vrouw voor hem.

⁴ Hij kwam bij Hagar en zij werd zwanger. Toen zij nu zag dat zij zwanger geworden was, was haar meesteres in haar ogen verachtelijk.

⁵ Toen zei Sarai tegen Abram: *De verantwoordelijkheid voor het onrecht dat mij wordt aangedaan, ligt bij jou.* Ik heb jou zelf mijn slavin in je schoot gegeven, *maar* nu zij ziet dat zij zwanger is geworden, ben ik in haar ogen verachtelijk. Laat de HEERE oordelen tussen mij en jou.

⁶ En Abram zei tegen Sarai: Zie, jouw sla-
vin is in jouw macht. Doe met haar wat
goed is in jouw ogen. Toen vernederde
Sarai haar, zodat zij bij haar weglychtte.

⁷ De Engel van de HEERE vond haar bij
een waterbron in de woestijn, bij de bron
aan de weg naar Sur.

⁸ En Hij zei: Hagar, slavin van Sarai! Waar
komt u vandaan en waar gaat u heen?
Zij zei: Ik ben op de vlucht voor mijn
meesteres Sarai.

⁹ Toen zei de Engel van de HEERE tegen
haar: Keer terug naar uw meesteres, en
onderwerp u aan haar gezag.*

¹⁰ Verder zei de Engel van de HEERE te-
gen haar: Ik zal uw nageslacht zeer tal-
rijk maken, zodat het vanwege de me-
nigte niet geteld kan worden.

¹¹ Ook zei de Engel van de HEERE tegen
haar:

Zie, u bent zwanger;
u zult een zoon baren
en u moet hem de naam
Ismaël* geven,
omdat de HEERE uw verdrukking
gehoord heeft.

¹² En hij zal zijn
een wilde ezel van een mens;
zijn hand zal tegen allen zijn,
en de hand van allen tegen hem;
en ^ahij zal wonen tegenover al zijn
broeders.

¹³ En zij gaf de HEERE, Die tot haar sprak,
de naam: U bent de God Die naar mij om-
ziet! Want zij zei: Heb ik hier dan Hem
gezien Die naar mij omgezien heeft?

¹⁴ Daarom gaf men die put de naam: de
^bput Lachai-Roi*; zie, hij ligt tussen Ka-
des en Bered.

¹⁵ ^cHagar baarde een zoon bij Abram, en
Abram gaf zijn zoon, die Hagar gebar-
d had, de naam Ismaël.

¹⁶ Abram was zesentachtig jaar oud, toen
Hagar Ismaël bij Abram baarde.

^aGen. 25:18 ^bGen. 24:62; 25:11 ^cGal. 4:22

Naamsverandering van Abram en Sarai

17 Toen Abram negennegentig
jaar oud was, verscheen de HEERE
aan Abram en zei tegen hem: Ik ben God,
de Almachtige! ^aWandel voor Mijn aan-
gezicht en wees oprecht.

² ^bIk zal Mijn verbond sluiten tussen
Mij en u, ^cen u uitermate talrijk maken.

³ Toen wierp Abram zich met het ge-
zicht *ter aarde* en God sprak met hem:

⁴ Wat Mij betreft, zie, Mijn verbond is
met u! U zult ^dvader worden van een
menigte volken.

⁵ U zult niet meer Abram heten, *maar*
uw naam zal Abraham zijn,* want Ik
zal u vader van een menigte van vol-
ken maken.

⁶ Ik zal u uitermate vruchtbaar maken:
Ik zal u tot volken maken en ^eer zullen
koningen uit u voortkomen.

⁷ Ik zal Mijn verbond maken tussen Mij,
u en uw nageslacht na u, *al* hun genera-
ties door, ^ftot een eeuwig verbond, om
voor u tot een God te zijn, en voor uw
nageslacht na u.

⁸ ^gIk zal aan u en uw nageslacht na u het
land waar u vreemdeling bent,* heel het
land Kanaän, als eeuwig bezit geven. Ik
zal hun tot een God zijn.

^aGen. 5:22 ^bGen. 15:18; Ex. 2:24; 6:4; Lev. 26:42

^cGen. 12:2; 13:16; 15:5 ^dRom. 4:17 ^eMatt. 1:6 enz.

^fGen. 13:15 ^gGen. 15:18; Deut. 1:8

16:2 *nageslacht krijgen* - Letterlijk: gebouwd worden.

16:9 *onderwerp ... gezag* - Letterlijk: verneder u onder haar handen.

16:11 *Ismaël* betekent: God hoort.

16:14 *Lachai-Roi* betekent: de Levende Die naar mij omziet.

17:5 *Abraham* - In de laatste lettergreep van dit woord klinkt het Hebreeuwse woord voor 'menigte' door.

17:8 *het land ... bent* - Letterlijk: het land van uw vreemdelingschap.

Instelling van de besnijdenis

⁹ Verder zei God tegen Abraham: En wat u betreft, u moet Mijn verbond in acht nemen, u en uw nageslacht na u, *al* hun generaties door.

¹⁰ Dit is Mijn verbond dat u moet houden tussen Mij en u en uw nageslacht na u: al wie mannelijk is bij u moet besneden worden.

¹¹ U moet het vlees van uw voorhuid laten besnijden en ^a*dat* zal een teken zijn van het verbond tussen Mij en u.

¹² Elk ^bkind bij u van acht dagen *oud*, al wie mannelijk is, moet besneden worden, *al* uw generaties door: degene die in *uw* huis geboren is én degene die van enige vreemdeling voor geld gekocht is, die niet tot uw nageslacht behoort.

¹³ Degene die in uw huis geboren is én degene die met uw geld gekocht is, moeten zeker besneden worden. Zo zal Mijn verbond in uw vlees tot een eeuwig verbond zijn.

¹⁴ Maar hij die mannelijk *en* onbesneden is, van wie het vlees van zijn voorhuid niet besneden wordt, die persoon moet van zijn volksgenoten worden afgesneden; hij heeft Mijn verbond verbroken.

^aHand. 7:8; Rom. 4:11 ^bLev. 12:3; Luk. 2:21

Aankondiging van de geboorte van Izak

¹⁵ Verder zei God tegen Abraham: U moet uw vrouw Sarai* niet *meer* Sarai noemen, maar haar naam zal Sara zijn.

¹⁶ Want Ik zal haar zegenen, en u ook uit háár een zoon geven; ja, Ik zal haar zo zegenen dat zij tot volken zal worden; er zullen koningen van volken uit haar voortkomen.

¹⁷ Toen wierp Abraham zich met zijn gezicht *ter aarde* en lachte. Hij zei in zijn hart: Zal bij een honderdjarige een kind

geboren worden en zal Sara, die negentig jaar is, baren?

¹⁸ En Abraham zei tegen God: Och, zou Ismaël voor Uw aangezicht mogen leven!

¹⁹ God zei: Integendeel, ^auw vrouw Sara zal u een zoon baren en u moet hem de naam Izak geven. Ik zal Mijn verbond met hem maken, tot een eeuwig verbond voor zijn nageslacht na hem.

²⁰ Wat Ismaël betreft, heb Ik u verhoord. Zie, ^bIk heb hem gezegend en zal hem vruchtbaar maken en hem uitermate talrijk maken: twaalf vorsten zal hij verwekken en Ik zal hem tot een groot volk maken.

²¹ Mijn verbond echter zal Ik met Izak maken, *de zoon* die Sara u volgend jaar ^cop deze vastgestelde tijd zal baren.

²² Toen Hij geëindigd had met hem te spreken, voer God van Abraham op.

^aGen. 18:10; 21:2 ^bGen. 16:10; 25:12,16 ^cGen. 21:2

Besnijdenis van het huis van Abraham

²³ Toen nam Abraham zijn zoon Ismael, allen die in zijn huis geboren waren en allen die hij met zijn geld gekocht had, al wie mannelijk was onder de leden van het huis van Abraham, en hij besneed het vlees van hun voorhuid op diezelfde dag, zoals God tot hem gesproken had.

²⁴ Abraham was negenennegentig jaar toen het vlees van zijn voorhuid bij hem besneden werd,

²⁵ en Ismaël, zijn zoon, was dertien jaar toen het vlees van zijn voorhuid bij hem besneden werd.

²⁶ Op diezelfde dag werd Abraham besneden, en *ook* Ismaël, zijn zoon.

²⁷ Ook werden alle mannen van zijn huis gelijk met hem besneden, zowel zij die in *zijn* huis geboren waren als zij die voor geld van vreemdelingen gekocht waren.